

Uppföljning av LRFs strategiska mål

Kvartalsrapport – Kvartal 4, 2021

Mål:

- Det reala produktionsvärdet för livsmedel skall växa med tre procent per år i primärledet.

Produktionsvärde: Högre priser gav tillväxt trots minskad volym

Den preliminära beräkningen för 2021 visar att det reala produktionsvärdet har ökat med tre procent och hamnat 22 procent över basåren 2010-2014. Det är nästan i nivå med treprocentmålet. Årets tillväxt beror främst på högre priser. Volymen är totalt sett lägre än 2020. Spannmålen är den bransch som i absoluta tal stod för störst tillväxt. Skörden blev visserligen en miljon ton lägre än året före men värdemässigt kompenseras det av att priset nästan blev 50 öre högre. Mjölken stod också för en stor del av tillväxten. Invägningen ökade svagt och priset blev nästan 20 öre högre än året innan. Nötkött, gris, kyckling och lamm hade också real tillväxt. Även det i huvudsak genom högre pris. Äggen tappade i värde till följd av produktionsbortfallet efter vårens utbrott av fågelinfluensa. Mervärdet för ekologiskt minskade också eftersom de konventionella produkterna ökade mer i pris än de ekologiska.

Volym: Lägre skörd och minskad volym av ägg, lamm och nötkött

Jordbruksverkets preliminära skördeuppskattning anger att spannmålsskörden blev strax under fem miljoner ton spannmål. Det är lägre än på länge om man undantar torråret 2018. Torka och regn vid fel tidpunkter sänkte skörden. Vädret drabbade även foderärt och åkerbönor. Oljeväxterna fick också lägre hektarskördar men ökad areal gjorde att totalskörden blev något högre än 2020.

Produktionen av kyckling, griskött, och lamm var högre fjärde kvartalet 2021 än samma tid 2020 men mjölk och ägg tappade volym. Räknat för hela året ökade volymen för kyckling och gris men minskade för ägg, nötkött och lamm. Viktas alla produkter med ett fast pris blev den sammanlagda volymen fyra procent lägre än 2020. Spannmål och ägg har tappat mest. Spannmål på grund av vädret och äggen till följd av fågelinfluensan. Sammanlagt ligger volymen 3 procent högre än under basåren.

Priser: Högre kostnader men också högre produktpris

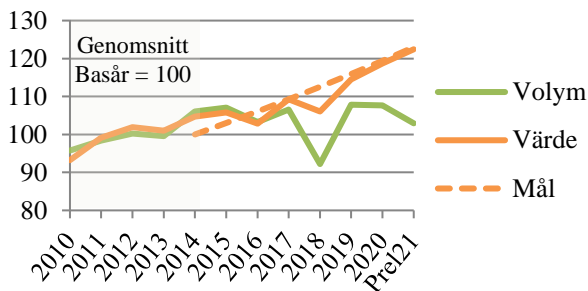
Priserna har rusat i höjden för många produktionsmedel men också för ett antal produkter. Totalt sett för hela 2021 är det en real prisökning med sex procent för produkter och sju procent för produktionsmedel. Det är dock stora skillnader inom respektive grupp. Bland produktionsmedlen utmärker sig gödning med en prisökning på 47 procent. Energi, foder och byggnader har också ökat kraftigt. Bland produkterna är det spannmål, oljeväxter och prydnadsväxter som ökat mest i pris. Lamm, ägg, nötkött och mjölk har också ökat medan frukt, bär, potatis och sockerbetor har sjunkit i pris under 2021. De stora prisändringarna påverkar enskilda företag på olika sätt. Vissa kan kompensera högre kostnader med högre produktpris men för andra pressas lönsamheten när kostnaderna ökar utan att produktpriset stiger. Det finns också en tidsförskjutning. Kostnaderna är ofta kopplade till produktion kommande år.

Export: Exportvärdet minskade med 6 procent 2021

Det reala exportvärdet minskade med 6 procent under 2021. Nedgången låg främst under fjärde kvartalet och då främst för omalen spannmål. Den låga spannmålsskörden hösten 2021 innebar att mindre volym var tillgänglig för export. Exporten av spannmålsprodukter ökade däremot under året. Spannmål och spannmålsprodukter står normalt sett nästan för halva exportvärdet räknat vid bondens grind.

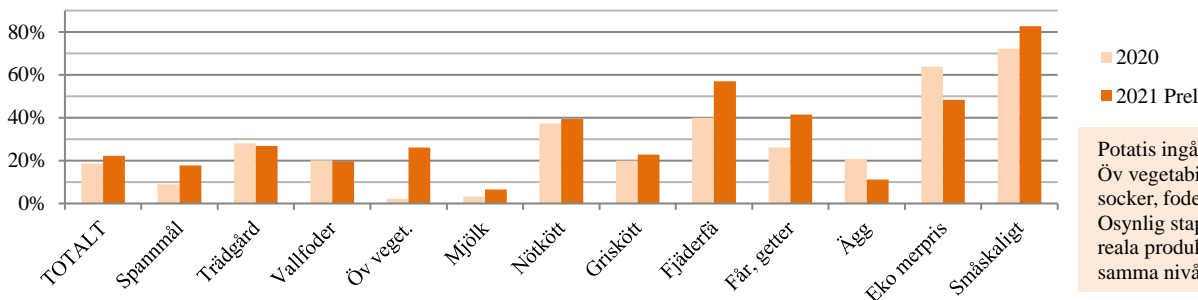
Socker och ägg har också minskat i exportvärde under 2021. I övrigt har det mesta ökat. Mejeri-produkterna ökade med 15 procent, kött och köttvaror med 4 procent, levande djur med 17 procent och fodermedel med 21 procent. I absoluta tal var ökningen störst för mejeriprodukterna, därefter kom foder och levande djur. Exportvärdet har räknats om till jordbruksledet genom en schablonmässig rensning från produkter utan svensk råvara och från förädlingsvärden som stannar i förädlingsledet.

Värde (realt) och volym, index:

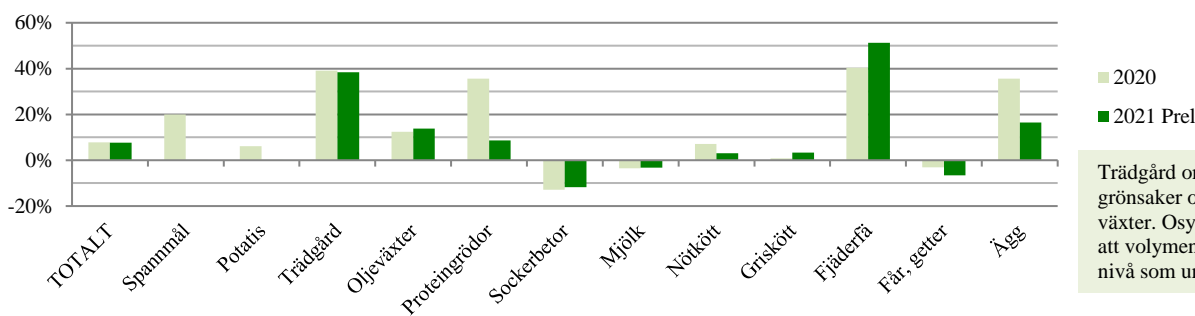
LRFs strategiska mål startar i ett genomsnittligt värde för åren 2010-2014. Det ligger som index hundra i diagrammet. 2014 var både värdet och volymen högre än genomsnittet för perioden vilket innebär att måluppfyllelsen var god i startpunkten. Från 2014 och framåt är målet att det reala värdet skall öka med tre procent per år. Räknat med en ränta på ränta effekt innebär det att målet är 23 procent för 2021 jämfört med basåren. Enligt den preliminära beräkningen har det nästan uppnåtts. Produktionsvärdet har ökat med tre procent det senaste året och med 22 procent sedan basåren.

Produktionsvärdets utveckling jämfört med basåren 2010-2014:

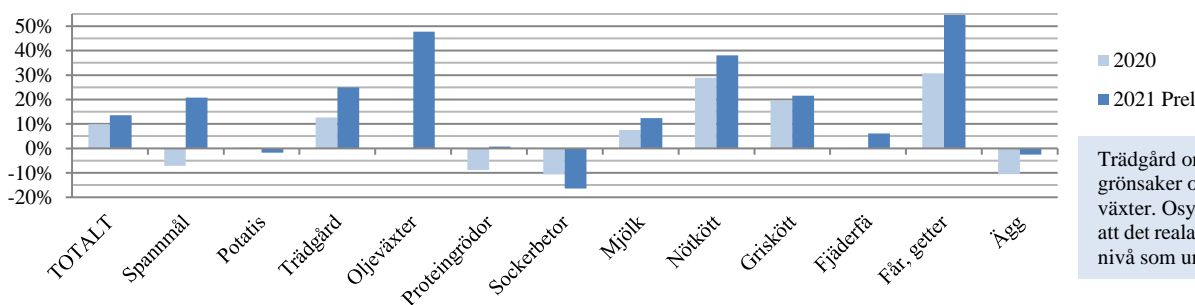
Potatis ingår i trädgård. Öv. vegetabilier är oljeväxter, socker, foderärt och åkerböna. Osynlig stapel betyder att det reala produktionsvärdet är på samma nivå som basåren.

Volymutvecklingen jämfört med basåren 2010-2014:

Trädgård omfattar frukt, bär, grönsaker och prydnadsväxter. Osynlig stapel betyder att volymen är på samma nivå som under basåren.

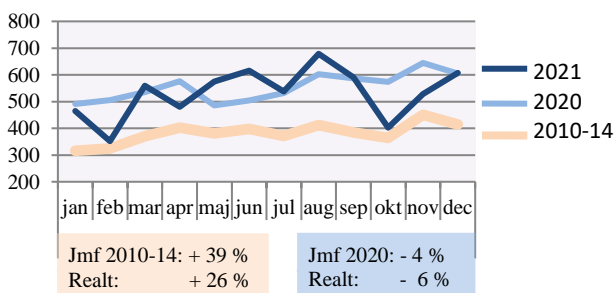
Real prisutvecklingen jämfört med basåren 2010-2014:

Trädgård omfattar frukt, bär, grönsaker och prydnadsväxter. Osynlig stapel betyder att det reala priset är på samma nivå som under basåren.

Exportutvecklingen:

Export av jordbruksvaror och livsmedel
(värde i jordbruksledet, milj kr nominellt)

Prisutvecklingen:

Prisutveckling, realt index (Genomsnittet 2010-2014 = 100)

